

„Baltijos futbolo akademija“ (BFA) – gausią futbolo bendruomenę subūrusi viena pažangiausių futbolo akademijų Baltijos šalių regione, ugdanči 3–18 m. aukšto sportinio meistriškumo šalies, užsienio klubų ir nacionalinių rinktinių futbolininkus.

Daugiau apie mus: www.bfavilnius.lt

BFA ETIKOS KODEKSAS

Futbolas – daugiau nei žaidimas. Tai – socialinis reiškinys, todėl tiek aikštėje, tiek už jos ribų turime laikytis tam tikrų elgesio taisyklių. Tam, kad kiekvienas žinotų, kas yra tinkamas elgesys, bendravimas, ir yra skirtas **BFA parengtas Etikos kodeksas** (toliau kodeksas).

„Baltijos futbolo akademijos“ **Etikos kodeksas** – tai rekomendacijų, paremtų pagal geriausias praktikas (FIFA, UEFA), rinkinys, skirtas visai BFA bendruomenei:

- **BFA futbolininkams (-ėms)**
- **BFA treneriams**
- **BFA tėveliams**
- **BFA administracijai**
- **BFA partneriams/rėmėjams**

Kodekso tikslas – organizacijoje ir už jos ribų puoselėti etišką elgesio, bendravimo vertybių sistemą, kuri nukreiptų tinkama linkme ir padėtų užtikrinti, kad kiekvienas BFA bendruomenės narys jaustųsi gerbiamas ir orus.

MŪSŲ VERTYBĖS

Pagrindinės kodekse propaguojamos ir aprašomos vertybės:

- **Pagarba ir sąžiningas žaidimas (angl. fair play)** – aikštėje ir už jos ribų gerbiame vienas kitą.
- **Supratimas ir tolerancija** – kiekvienas BFA narys yra priimamas toks, koks jis yra.
- **Parama** – mes padedame ir palaikome vieni kitus.
- **Draugystė** – esame viena didelė šeima, todėl puoselėjame darnius santykius.

Mes tikime, šios vertybės padės sukurti palaikančią, draugišką ir tinkamą aplinką, kurioje gerai ir saugiai jausis kiekvienas BFA narys (-ė). Sutikdama ir įsipareigodama laikytis šio Etikos kodekso, BFA pažada užtikrinti, kad su kodeksu susipažins ir jo laikysis visis BFA bendruomenės nariai.

1. ETIKOS KODEKSAS BFA FUTBOLININKAMS (-ĖMS)

Futbolas apima ne tik santykius, elgesį komandoje, tačiau ir varžovus, teisėjus, trenerius bei tėvelius.

1.1. Sąžiningumas. Tiek aikštėje, tiek už jos ribų būk sąžiningas (-a): laikykitės sąžiningo žaidimo (angl. fair play), nesimuliuok, nesukčiauk. Niekada nesistenk pakenkti varžovui (tiek veiksmu, tiek žodžiu).

1.2. Pagarba. Atmink, kad turi gerbti ne tik savo komandos draugus, trenerius, bet ir varžovus bei teisėjus. Nesiginčyk su teisėjais, pagarbiai elkis su varžovais. Visada stenkis išlaikyti šaltą protą ir nepasiduoti emocijomis. Jei visgi jos prasiveržia – visada atsiprašyk, paduok ranką. Po kiekvienų rungtynių visada padėkok varžovams, teisėjams, paspausk rankas.

1.3. Supratimas. Pagarbus elgesys su treneriais ir komandos draugais – yra komandos pagrindas. Nekaltink draugų dėl pralaimėjimo, kaip tik stenkis padėti ir paguosti, jei komandos draugui kažkas nepavyko. Suprask, padėk ir pasiūlyk palaikymą.

1.4. Draugiškumas. Atmink, kad pagarbūs ir gražūs santykiai svarbu ir už aikštelės ribų. Visada būk draugiškas (-a), malonus (i) savo komandos draugams, bendrauk gražiai su varžovais.

1.5. Atsakomybės priėmimas. Visi esame žmonės ir klystame, tačiau svarbiausia yra pripažinti savo klaidas ir iš jų mokytis. Jei nepavyko susilaikyti ir įžeidei varžovą/komandos draugą/trenerį/teisėją, visada priisimk atsakomybę ir atsiprašyk.

1.6. Žaidimo džiaugsmas. Ir svarbiausia atsimink – futbolas yra sukurtas tam, kad žmonėms neštų džiaugsmą ir teigiamas emocijas. Galbūt ne viskas seksis taip, kaip norėjai ar planavai, ne visada pavyks padaryti ko prašė treneris ar ko norėjo tėveliai. Tačiau svarbiausia – mokėk mėgautis žaidimu, buvimu komandoje.

1.7. Mokėjimas pralaimėti ir laimėti. Laimėjimas – puikus jausmas, tačiau atmink, kad kažkam tai reiškia pralaimėjimą. Džiaukis, tačiau nepaniekink, nesišaipyk iš varžovų, visada padėkok už kovą. Pralaimėjimą priimti taip pat reikia oriai. Atsimink, kad pralaimėjimai mus ugdo, padeda augti ir pasiekti pergalių.

1.8. Rūpestis savimi. Išsimiegok, pailsėk, daryk tai, kas tau padeda atsipalaiduoti. Rūpinkis savo fizine ir psichine sveikata tam, kad būtum geras sūnus/dukra, mokinys (-ė) ir su gera nuotaika eitum į kiekvieną treniruotę.

2. ETIKOS KODEKSAS BFA TRENERIAMS

2.1. Saugumas. Kiekvienas vaikas turi jaustis saugus, išklaudytas ir priimtas. Sukurkite saugią aplinką (ne tik fiziniu, bet ir psichologiniu aspektu).

Išvykose, stovyklose turite suprasti, kad esate atsakingas už vaikus ir jų saugumą. Jei manote, kad nepavyks viskuo pasirūpinti – kreipkitės pagalbos į tėvus, administraciją.

Ne mažiau svarbu yra teigiamos atmosferos komandos viduje sukūrimas. Stenkitės, kad kiekvienas vaikas jaustųsi priimtas, saugus, išklaudytas ir vertinamas.

2.2. Smagumas ir tobulėjimas. Atminkite, kad rezultatai nėra svarbesni už vaikų džiaugsmą aikštelėje. Vaikai turi jaustis laimingi žaisdami, kad tobulėtų, išminktų kažko naujo. Stenkitės juos skatinti eiti tolyn, neakcentuokite tik rezultatų. Iškelkite tik tokius tikslus, kurie atitiktų žaidėjų, komandos lygį, kurie motyvuotų ir vestų į priekį. Nekelkite neįvykdomų tikslų ar užduočių.

2.3. Sąžiningo žaidimo (angl. fair play) principų įdiegimas. Nuo Jūsų moralės, elgesio normų priklausys vaikų požiūris ir elgesys aikštėje. Nesielkite nesąžiningai, nemokykite vaikų simuliuoti, dėl rezultato neįtraukite į sudėtį vyresnių vaikų. Diekite vaikams sąžiningo žaidimo principus, skatinkite visada elgtis garbingai, gerbti varžovus, trenerius, teisėjus. Būkite jiems pavyzdžiu.

2.4. Ryšys su vaikais. Vaikams esate vienas svarbiausių asmenų po tėvų. Atminkite tai ir kurkite pasitikėjimu, pagarba kurtus santykius su kiekvienu vaiku. Taip, vaikų daug ir skirti laiko individualiai labai yra sunku, tačiau svarbu ne kiekybė, o kokybė – kartais keletas minučių nuoširdaus dėmesio vaikui suteiks **labai daug motyvacijos ir įkvėps. Pasistenkite būti jiems autoritetu.**

2.5. Ryšys su tėvais. Išlaikykite draugiškus ir pagarbius santykius su tėvais. Raskite laiko atsakyti į jų klausimus, paaiškinkite, tačiau neleiskite kištis ir paaiškinkite, kur yra riba. Vertinkite entuziastingus tėvus, įtraukite juos į komandos gyvenimą, leiskite jiems padėti (palydėti, nuvežti ir pan.).

2.6. Ryšys su kolegomis. Būkite atviras, dalinkitės geriausiomis praktikomis su kolegomis, padėkite vieni kitiems.

2.7. Palaikymas ir paskatinimas. Visada palaikykite savo auklėtinius. Nepaisant rezultatų, pagirkite teigiamus jų žaidimo, elgesio aspektus, parodykite palaikymą ir skatinkite juos eiti pirmyn. Kiekvienas palaikymo žodis suteiks jiems papildomos motyvacijos.

Vaikas verkia, pyksta? Būtinai atsiliepkite į jo emocijas, parodykite dėmesį ir nepalikite vieno.

2. 8. Konstruktivi kritika. Kalbėkitės su vaikais apie jų klaidas, tačiau kritiką pasistenkite išsakyti ramiai, be emocijų, konstruktyviai. Pasinaudokite vienu psichologiniu „sumuštinio“ principu: pagirkite vaiką už teigiamus dalykus, konstruktyviai išsakykite kritiką, paskui vėl pagirkite – taip vaikui atmintyje liks pozityvūs dalykai, o kritika jų neužgoš. Jokiu būdu nešaukite ar kitaip nerodykite savo nepasitenkinimo.

2.9. Netolerancija neigiamiems dalykais. Netoleruokite negarbingo auklėtinių elgesio, neleiskite netinkamai elgtis ir tėvams. Nebijokite kreiptis į administraciją, kad Jums padėtų išspręsti problemas.

2.10. Būkite lyderiu. Nebijokite įsikišti, jei matote nederamą tėvų, vaikų elgesį, parodykite ribas. Jei reikia – kreipkitės pagalbos. Visada savo pavyzdžiu rodykite teigiamą pavyzdį tiek aikštėje, tiek už jos ribų.

2.11. Raskite laiko sau. Trenerio darbas – ištis nelengvas, apimantis daug atsakomybių todėl visada raskite laiko sau. Pailsėkite, atsiribokite jei reikia, užsiimkite kita veikla. Pailsėjęs, linksmas ir motyvuotas treneris – garantas, kad komandoje vyraus draugiška ir pagarbi aplinka.

3. ETIKOS KODEKSAS BFA TĖVELIAMS

Mieli tėveliai, nuo jūsų elgesio, požiūrio priklauso ne tik kaip jausis ir elgsis Jūsų vaikas aikštėje ir už jos ribų, tad visada prašome pirmiausia patys būti pavyzdžiais savo vaikams.

3.1. Leiskite vaikui džiaugtis ir mėgautis. Visi turime lūkesčių vaikams, norime, kad jiems sektųsi kuo geriau, tačiau atsiminkite, kad pirmiausia vaikas turi jausti džiaugsmą žaisdamas, mėgautis futbolu. Tik po to atsiras tokie dalykai kaip disciplina, rezultatai. Pasistenkite vaikui neužkrauti per didelių lūkesčių.

3.2. Tinkamas pavyzdys. Vaikai stebi Jūsų elgesį ir jį kartoja. Todėl visada stenkitės rodyti pagarbų elgesį: niekada nešaukite ant teisėjų, kitos komandos žaidėjų, tėvų. Jei nepavyko susilaikyti – būtinai atsiprašykite. Deramo elgesio pavyzdį rodykite ir namuose.

3.3. Gerbkite trenerį ir nesikiškite. Jūsų vaiką treniruoja profesionalai, žinantys kaip dirbti su vaikais. Pasitikėkite treneriais ir tiesiog leiskite jiems dirbti savo darbą. Jei turite klausimų – būtinai užduokite, tačiau nesikiškite į ugdymo procesą, neprismekite savo nuomonės. Jei treneris nenori, kad tėvai dalyvautų treniruotėse – priimkite šį sprendimą ir jo laikykitės. Atminkite, kad treneriai turi galybę užduočių: ne tik treniruoti Jūsų ir kitus vaikus, bet lipdyti komandą, žiūrėti, kad ji sugebėtų žaisti, todėl tik jis turi spręsti kas, kur ir kiek turi žaisti. Jūs matote tik savo vaiką, o treneris turi matyti visą komandą ir kiekvieną jos narį atskirai.

3.4. Geriausias dalykas – palaikymas. Visada palaikykite vaiką, o kritiką išsakykite švelniai, konstruktyviai. Pasinaudokite vienu psichologiniu „sumuštinio“ principu: pagirkite vaiką už teigiamus dalykus, konstruktyviai išsakykite kritiką, paskui vėl pagirkite – taip vaikui atmintyje liks pozityvūs dalykai, o kritika jų neužgoš.

3.5. Elgesys rungtynių metu. Atminkite, kad esate svečias, todėl elkitės pagarbiai. Jūsų vaikas turi klausyti trenerių, teisėjų, o ne Jūsų, todėl pasistenkite nesikišti į žaidimą, leisti vaikui pačiam priimti sprendimus. Jokiu būdu nebėkite į aikštę aiškintis santykių ar kištis. Visada pagarbiai elkitės su teisėjais ir varžovų tėvais – juk jie taip pat labai išgyvena dėl savo vaikų. Niekada nesišaipykite iš pralaimėjusios komandos, atminkite, kad kitą kartą pralaimėjusiųjų vietoje gali būti Jūsų vaikas.

Jokio rūkymo, alkoholinių gėrimų vartojimo – toks elgesys griežtai draudžiamas.

3.6. Skatinimo nebus niekada per daug. Net jei ir nepasisekė, pagirkite savo vaiką už pastangas ir įdėtą darbą.

3.7. Rezultatai – dar ne viskas. Kaip ir pažymiai mokykloje, taip ir rezultatai futbole ne viską parodo. Nereikalaukite iš vaiko rezultatų, nekalbėkite tik apie juos, akcentuokite procesą, mokymąsi, tobulėjimą kasdien – juk mokymasis kažko naujo, tobulėjimas yra svarbiausia.

3.8. Psichologinė vaiko sveikata. Atminkite, kad ne tik fizinė, bet ir psichologinė vaiko savijauta, sveikata yra labai svarbu. Rūpinkitės ja nuolatos leisdami ir skatindami vaiką išsipasakoti. Atrodo toks mažas, bet iš tiesų reikšmingas dalykas. Domėkitės, paklauskite kaip sekėsi mokykloje, treniruotėse, kas jam patiko ar nepatiko. Kalbėkitės apie viską.

4. ETIKOS KODEKSAS BFA ADMINISTRACIJAI

4.1. Tinkamas organizacijos įstatų laikymasis. Tinkamai vykdykite visus įsipareigojimus ir kurkite gerą organizacijos reputaciją bendraudami su partneriais, rėmėjais ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

4.2. Saugi aplinka. Pasirūpinkite, kad kiekvienas organizacijos narys žaistų/dirbtų saugioje aplinkoje, kurioje vyrauja pagarba ir tolerancija.

4.3. Tinkamų sąlygų suteikimas treneriams. Suteikite visas sąlygas dirbti treneriams, pasirūpinkite jų poreikiais. Jei treneriams reikia pagalbos – būtinai ją suteikite. Nesikiškite į ugdymo procesą, nebent tam yra rimta priežastis. Visada rodykite deramą pagarbą treneriams, ypač prie kitų.

4.4. Tinkamų sąlygų suteikimas sportuojantiems vaikams. Pasirūpinkite, kad vaikai turėtų tinkamas sąlygas sportuoti, juos ugdytų tinkamą kvalifikaciją ir visus institucijų reikalavimus atitinkantys specialistai.

4.5. Nekelkite neįveikiamų tikslų. Tikslai turi būti pasiekiami. Organizacijos sportinių tikslų rezultatų siekimas neturi tapti svarbiausiu tikslu, svarbiausia – vaikų gerovė, žaidimo džiaugsmas ir saugumas.

4.6. Netoleruokite netinkamo trenerių, auklėtinių ar tėvų elgesio. Nubrėžkite griežtas ribas, paaiškinkite jas ir laikykitės jų. Jokių žalingų įpročių toleravimo aplinkoje, kur yra vaikai.

4.7. Laikykitės garbingo žaidimo (angl. fair play) principų. Neviliokite talentų iš kitų akademijų, nesiimkite kitų neleidžiamų veiksmų.

5. ETIKOS KODEKSAS BFA PARTNERIAMS

5.1. Sąžiningas ir pagarbus elgesys. Iš savo partnerių, rėmėjų tikimės pagarbaus, sąžiningo elgesio bei bendradarbiavimo. Tikimės, kad mūsų partneriai tiek versle, tiek gyvenime vadovaujasi aukštomis moralinėmis normomis.

5.2. Tinkamas įsipareigojimų vykdymas. Tikimės, kad mūsų partneriai tinkamai ir sąžiningai vykdys įsipareigojimus ar kitas veiklas, susijusias su mūsų organizacija.

Kodeksą tvirtina: _____

